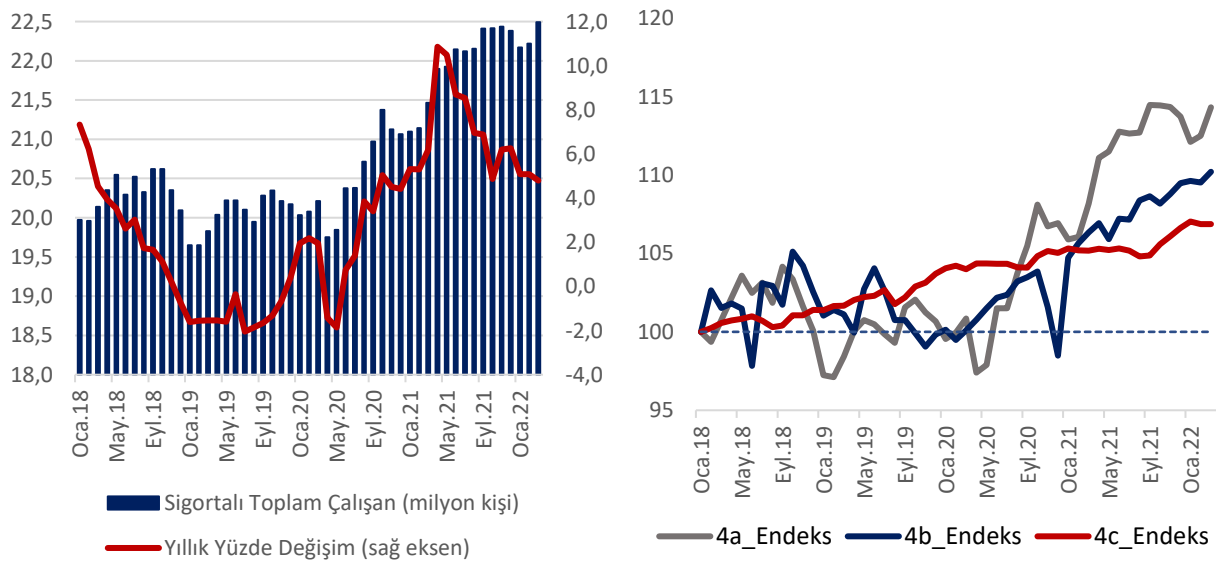

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni – Mart 2022

Mart ayında sigortalı çalışan sayısı yıllık olarak yüzde 4,8 oranında (1 milyon) artarak 22,5 milyon olarak gerçekleşmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), sigortalı çalışanlara ait Mart 2022 verilerini 31 Mayıs 2022 tarihinde açıklamıştır. Kayıtlı istihdamı esas alan SGK verilerine göre, toplam sigortalı çalışanların yüzde 72,3'ünü oluşturan sigortalı ücretli çalışan grubu (4/a) yıllık olarak yüzde 5,7 (871 bin) artmış ve genel eğilimi belirleyici olmuştur. Esnaf-çiftçi grubundaki (4/b) değişim yüzde 3,6 artış yönünde olmakla beraber alt sınıflarda eğilimler farklılaşmaktadır; bu dönemde esnaf sayısında yüzde 7,0 (166 bin) artış, çiftçi sayısında ise yüzde 10,8 (60 bin) düşüş görülmüştür. Çiftçi sayısında uzun süreli düşüş eğiliminin yanı sıra, esnaf sayısında son aylardaki yüksek oranlı artışlar dikkat çekmektedir. Kamu sektöründe sigortalı çalışan (4/c) sayısındaki artış ise yüzde 1,6 ile sınırlıdır.

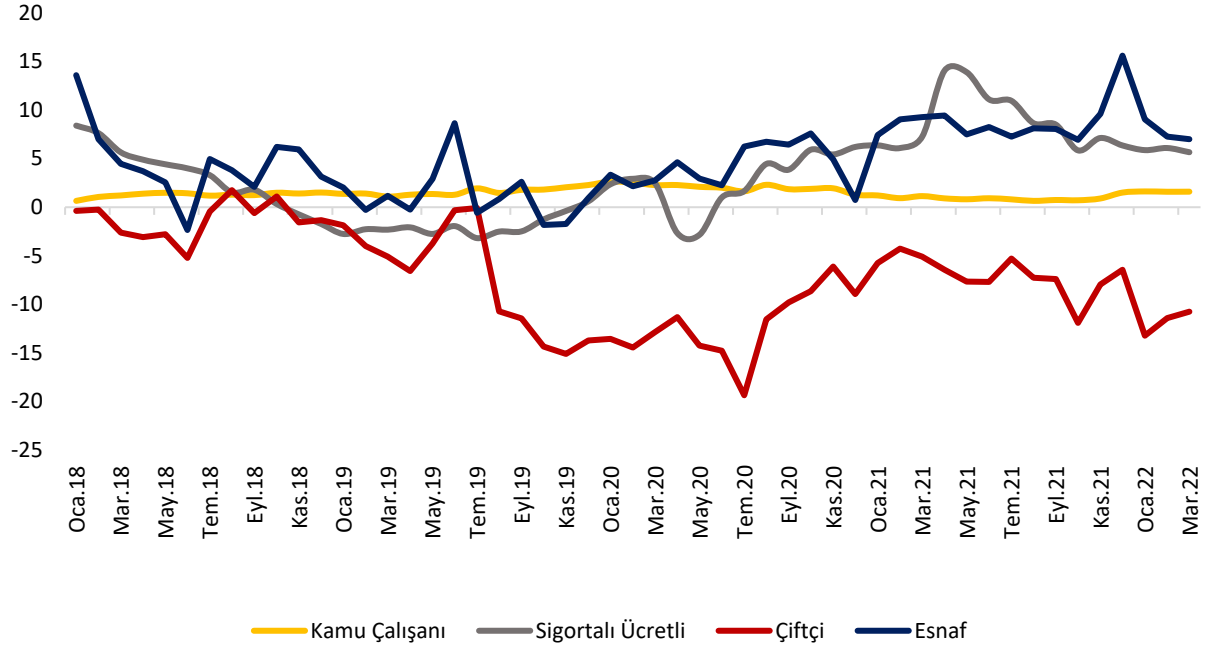
Sigortalı çalışan sayısı Mart 2022 itibarıyla tarihin en yüksek seviyesine ulaşmakla beraber yıl başından bu yana yıllık artış oranlarındaki gerileme dikkat çekmektedir (Şekil 1 ve Şekil 2).

Şekil 1. Sigortalı Çalışanlar (Endeks Ocak 2018=100)

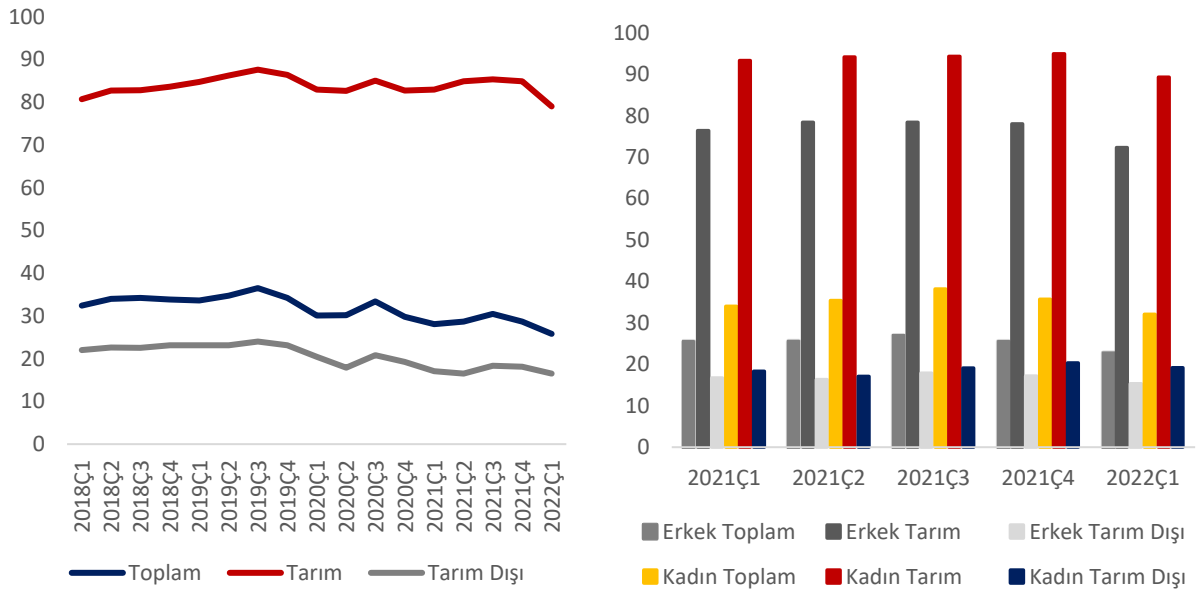
Kaynak: SGK ve TEPAV

Şekil 2. Çalışan sayısındaki değişim, yıllık yüzde değişim (Ocak 2018 - 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

Şekil 3. Sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayan istihdamın payı, yüzde (2018 - 2022)

Kaynak: TÜİK İşgücü İstatistikleri ve TEPAV

TÜİK tarafından yayınlanan İlgücü İstatistiklerine göre, 2022 yılının ilk çeyreğinde sosyal güvenlik kurumuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı yüzde 25,8 olarak gerçekleşmiş, tarım sektöründe ise bu oran yüzde 79 olmuştur. Mayıs ayında yayımlanan 2022 yılı birinci çeyrek verilerine göre, tarım dışı sektörlerde yüzde 16,5 olan kayıt dışı istihdam oranı, tarım için yüzde 79 olarak gerçekleşmiştir. Hem tarım, hem de tarım dışı sektörler için kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı erkeklerdeki oranların üzerinde seyretmiştir. Tarımda kayıt dışılık oranı kadınlarda 17 puan daha fazla iken, bu fark tarım dışı sektörlerde 3,9 puana düşmektedir (Şekil 3).

Mart ayında inşaat sektöründe istihdam daralırken, imalat sektöründe istihdam artışı hız kesmiştir. Sigortalı ücretli çalışanların yüzde 52,7'si üç ana sektörde istihdam edilmektedir. Bu sektörler, sırasıyla, imalat (yüzde 27,8), toptan ve perakende ticaret (yüzde 15,5) ve inşaat (yüzde 9,4) sektörleridir. Yıllık değişimlere bakıldığında imalatta yüzde 7,5, toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 3,2 artış gözlenirken, inşaat sektöründe ise yüzde 0,5 düşüş gözlenmiştir. İnşaat sektöründe Nisan 2021'den itibaren yıllık istihdam artışları hızla gerilerken, 2022 yılı Mart ayı itibarıyla daralma gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, sigortalı ücretli çalışanların yüzde 8,5'ini oluşturan dördüncü ana sektör olan idari ve destek faaliyeti istihdamında Kasım 2021'de başlayan sınırlı artış trendi Mart (yüzde 2,5) ayında da devam etmiştir (Şekil 4).

Hizmet sektörleri görece olarak canlıdır; istihdamda yüksek oranlı artışlar devam etmektedir. Bu sektörlerden, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (yüzde 17,5), bilgi ve iletişim (yüzde 14,4), kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik (yüzde 11,7), eğitim (yüzde 10,8) ve ulaştırma ve depolama (yüzde 9,2) sektörlerinde yüksek oranlı istihdam artışları sürmektedir (Şekil 4).

En hızlı istihdam artışı yüzde 153,4 ile hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri sektöründe gerçekleşmiştir.¹ 2020 yılı Mart ayında COVID-19 salgınının baş göstermesiyle söz konusu sektörün istihdamı sürekli ve yüksek oranda gerilemiş ve düzey olarak ilk kez Haziran 2021'de artışa geçmiştir. Bu tarihten itibaren sektördeki kayıtlı istihdam artışı hızlanarak pandemi öncesi seviyesinin de üzerine çıkmıştır. Diğer taraftan, bu sektörle ilgili olan ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar sınıfında son sekiz aydır gözlenen daralmalar, ilgili sektörden hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri sektörüne kayış olabileceğini düşündürmekte; söz konusu gelişmelerde de 30 Haziran 2021 tarihi itibarıyla kısa çalışma ödeneği veya nakit desteği gibi istihdamı korumaya yönelik önlemlerin sonlandırılmasının etkili olabileceği değerlendirilmektedir (Şekil 4).

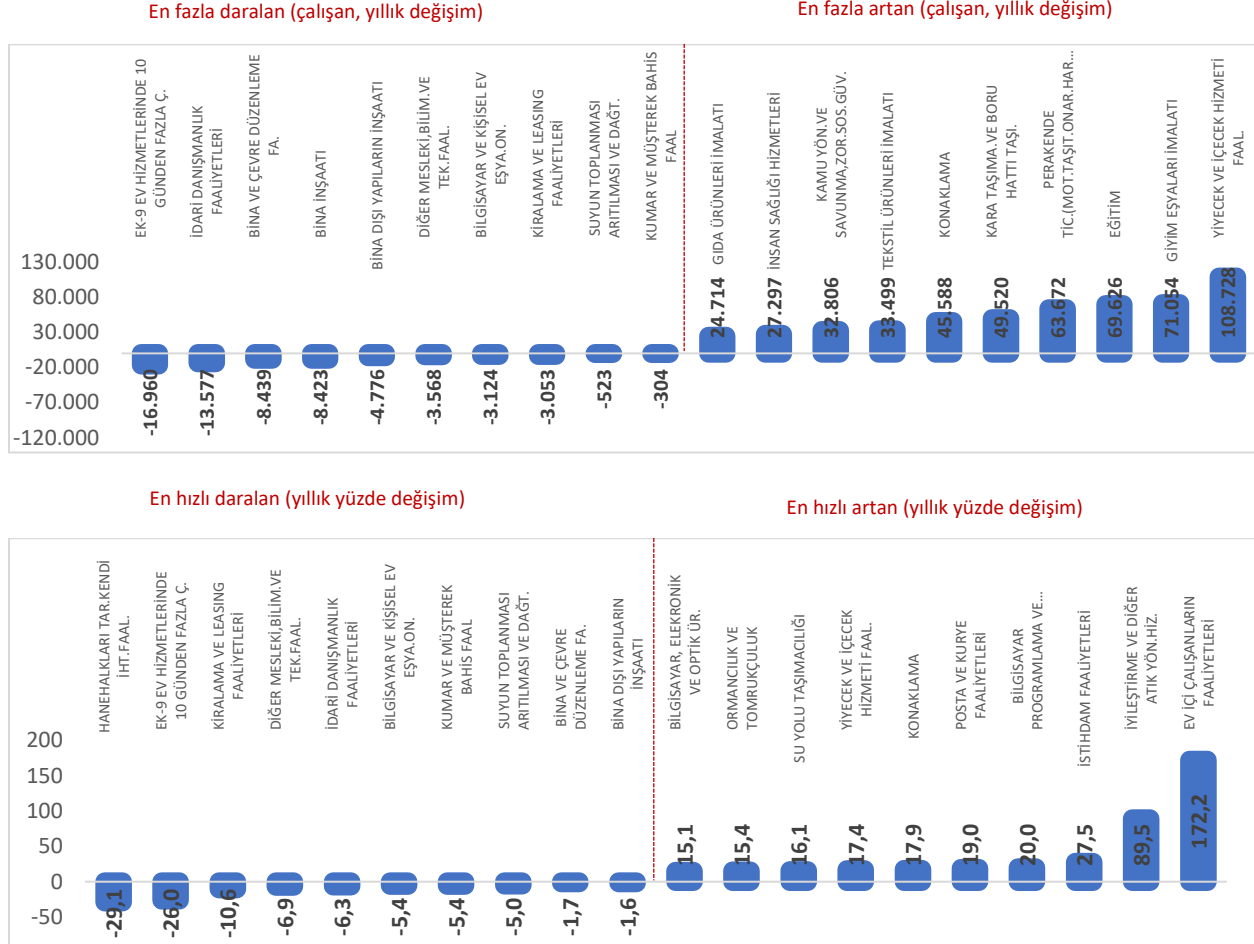
¹ Hizmetçi, aşçı, garson, uşak, kâhya, çamaşırcı, bahçıvan, kapıcı, seyis, şoför, bekçi, mürebbiye, bebek bakıcısı, özel öğretmen, sekreter ve benzeri gibi ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetlerini ve kendi geçimleri için mal ve/veya hizmet üretmelerine yönelik çeşitli hanehalkı faaliyetlerini (avcılık ve toplayıcılık, çiftçilik, barınak ve giyecek üretimi vb. ve/veya aşçılık, öğretmenlik, aile üyelerinin bakımı vb.) kapsamaktadır.

Şekil 4. Ana sektörlerle göre sigortalı ücretli çalışan sayısı değişimi, yıllık yüzde değişim (Mart 2021-2022)

	Mar.21	Nis.21	May.21	Haz.21	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21	Kas.21	Ara.21	Oca.22	Şub.22	Mar.22
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	12,0	15,2	13,1	10,7	11,4	9,1	6,5	5,1	6,1	4,7	4,0	4,3	4,0
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	12,8	18,1	17,6	13,1	11,9	9,5	8,5	8,4	8,3	7,4	4,9	3,7	3,0
İmalat	10,0	17,0	16,8	14,1	12,3	10,8	9,4	8,9	8,8	8,2	7,4	7,9	7,5
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	0,4	4,2	2,9	0,6	1,2	0,0	3,1	0,9	4,9	6,6	4,9	4,8	6,9
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	2,4	7,0	8,0	8,2	8,4	7,7	6,9	8,9	10,3	8,2	9,2	9,8	8,8
İnşaat	21,5	44,4	42,0	22,8	13,8	12,6	9,9	8,0	8,4	2,7	0,2	1,3	-0,5
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	6,9	8,5	8,1	6,5	6,6	5,0	4,8	4,6	4,4	4,1	3,0	2,9	3,2
Ulaştırma ve Depolama	3,6	11,5	12,3	10,0	13,5	8,7	11,1	9,1	9,5	9,8	9,9	10,7	9,2
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	-6,6	9,3	12,3	18,4	21,8	14,4	16,4	13,6	15,7	16,7	17,1	17,9	17,5
Bilgi ve İletişim	-1,2	4,2	4,3	3,1	2,2	1,7	5,9	6,6	15,6	14,5	13,6	13,8	14,4
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3,4	5,5	5,3	5,3	5,3	4,1	3,7	4,0	4,4	4,7	16,2	3,4	3,6
Gayrimenkul Faaliyetleri	10,2	13,8	13,5	11,6	10,4	4,8	4,0	3,5	3,6	3,4	3,5	3,9	1,9
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9,1	12,4	11,7	11,1	10,5	7,6	7,7	5,1	3,6	2,3	1,2	0,8	0,4
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-11,6	-8,4	-8,5	-9,4	-8,1	-9,1	-4,0	-9,1	1,5	1,7	1,2	2,2	2,5
Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	21,6	23,3	21,9	15,2	19,0	17,5	17,4	13,6	9,5	9,4	12,1	13,0	11,7
Eğitim	1,2	5,0	6,9	6,8	22,1	16,4	18,4	11,9	11,2	13,6	14,7	14,2	10,8
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	38,0	37,7	36,4	32,2	31,3	29,2	20,5	2,5	2,4	2,1	2,8	3,6	3,5
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	-6,5	-1,4	-1,1	0,8	2,6	2,9	1,6	0,0	3,9	5,2	5,3	5,3	4,7
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2,0	5,5	4,1	5,6	6,6	3,9	3,3	3,3	3,3	3,6	3,2	2,6	2,9
Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri	-32,3	-29,7	-25,1	-15,4	19,1	30,8	52,2	74,2	95,3	113,4	139,2	148,8	153,4
Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	0,6	2,9	4,6	4,7	5,0	3,9	-0,4	-0,8	-0,7	-0,4	1,2	0,8	2,0
Ev Hizmetlerinde 10 Günden Fazla Çalışanlar	16,6	17,4	15,9	13,2	3,8	-5,4	-10,8	-15,4	-18,1	-20,7	-22,2	-24,5	-26,0
TOPLAM	7,3	14,1	13,9	11,1	11,0	8,7	8,5	5,9	7,1	6,4	5,9	6,1	5,7

Kaynak: SGK ve TEPAV

Şekil 5. Alt sektörler itibarıyla sigortalı ücretli çalışan sayısındaki değişimler (Mart 2022)

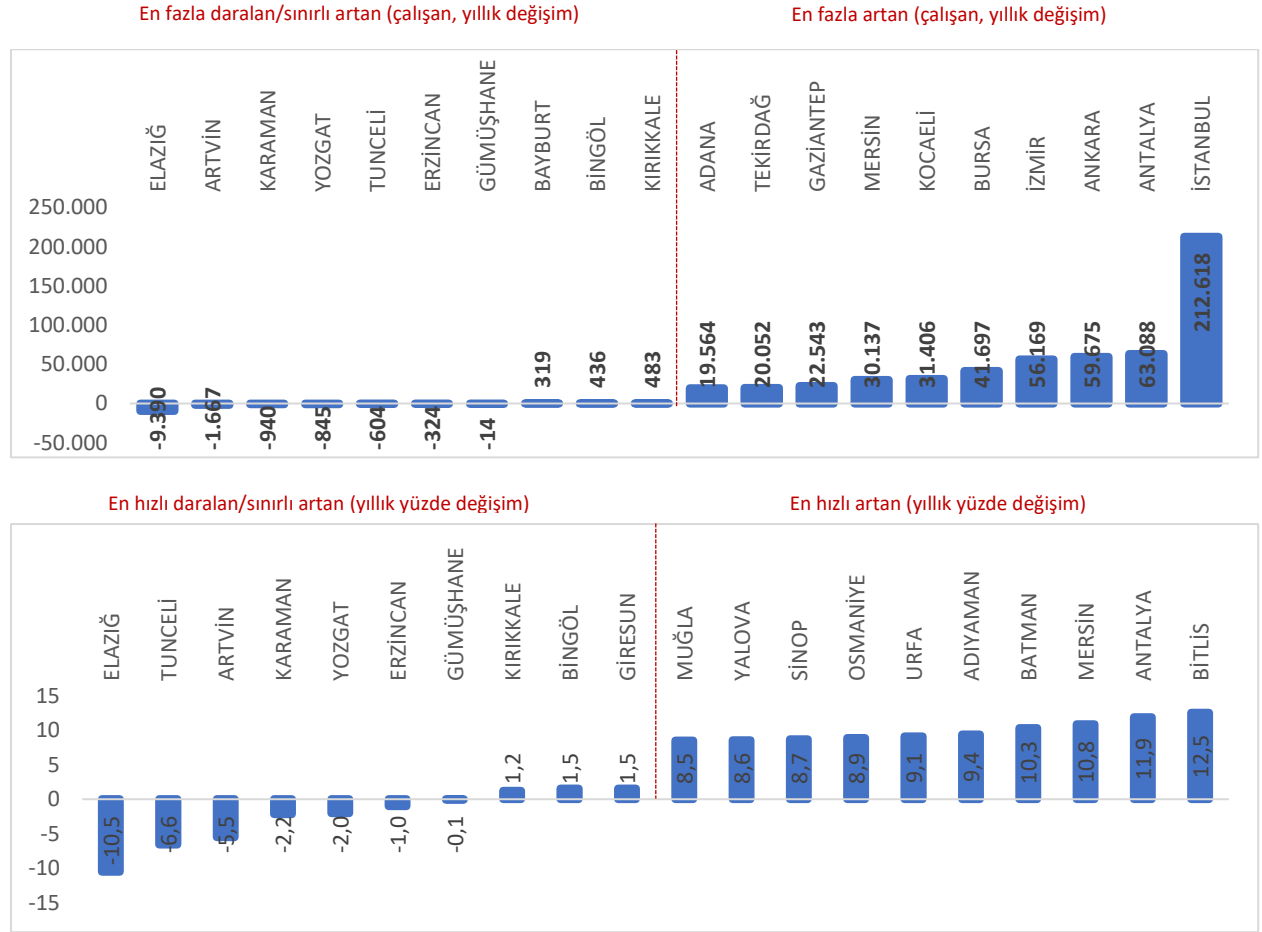

Kaynak: SGK ve TEPAV

Alt sektörlerde yiyecek içecek hizmeti faaliyetleri 109 bin ile çalışan sayısı en çok artış gösteren sektördür. Bu sektörü 71 bin artışla giyim eşyaları imalatı sektörü takip etmiştir. Ayrıca, eğitim (69 bin), perakende ticaret (63 bin) ve kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı (49 bin) sektörleri en çok istihdam artışı görülen sektörlerden olmuştur. Diğer taraftan, çalışan sayısı en hızlı artan sektör yüzde 172,2 ile ev içi çalışanların faaliyetleri sektörü olmuştur. Bu sektörü yüzde 89,5 artışla iyileştirme ve diğer atık yönetimi hizmetleri, yüzde 27,5 artışla istihdam faaliyetleri ve yüzde 20 artışla bilgisayar, programlama ve danışmanlık sektörleri takip etmiştir (Şekil 5).

89 alt sektörün 15'inde sigortalı ücretli çalışan sayısında azalış görülmüştür. En çok daralan sektör 17 binlik istihdam kaybı ile ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar sektörü olmuştur. İdari danışmanlık faaliyetleri (17 bin), bina ve çevre düzenleme faaliyetleri (8 bin) ve bina inşaatı (8 bin) da istihdamı çalışan sayısı olarak en çok daralan diğer sektörlerdir. Oransal olarak bakıldığında ise istihdam en hızlı hanehalkları tarafından kendi ithalat faaliyetleri sektöründe (yüzde 29,1) gerilemiştir. Bu sektörü yüzde 26'lık azalışla ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar sektörü ile yüzde 10,6'lık azalışla kiralama ve leasing faaliyetleri sektörleri takip etmiştir. Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile idari danışmanlık faaliyetleri de istihdam kaybı yaşayan diğer sektörlerdendir (Şekil 5).

Şekil 6. İller itibarıyla sigortalı ücretli çalışan sayısındaki değişimler (Mart 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

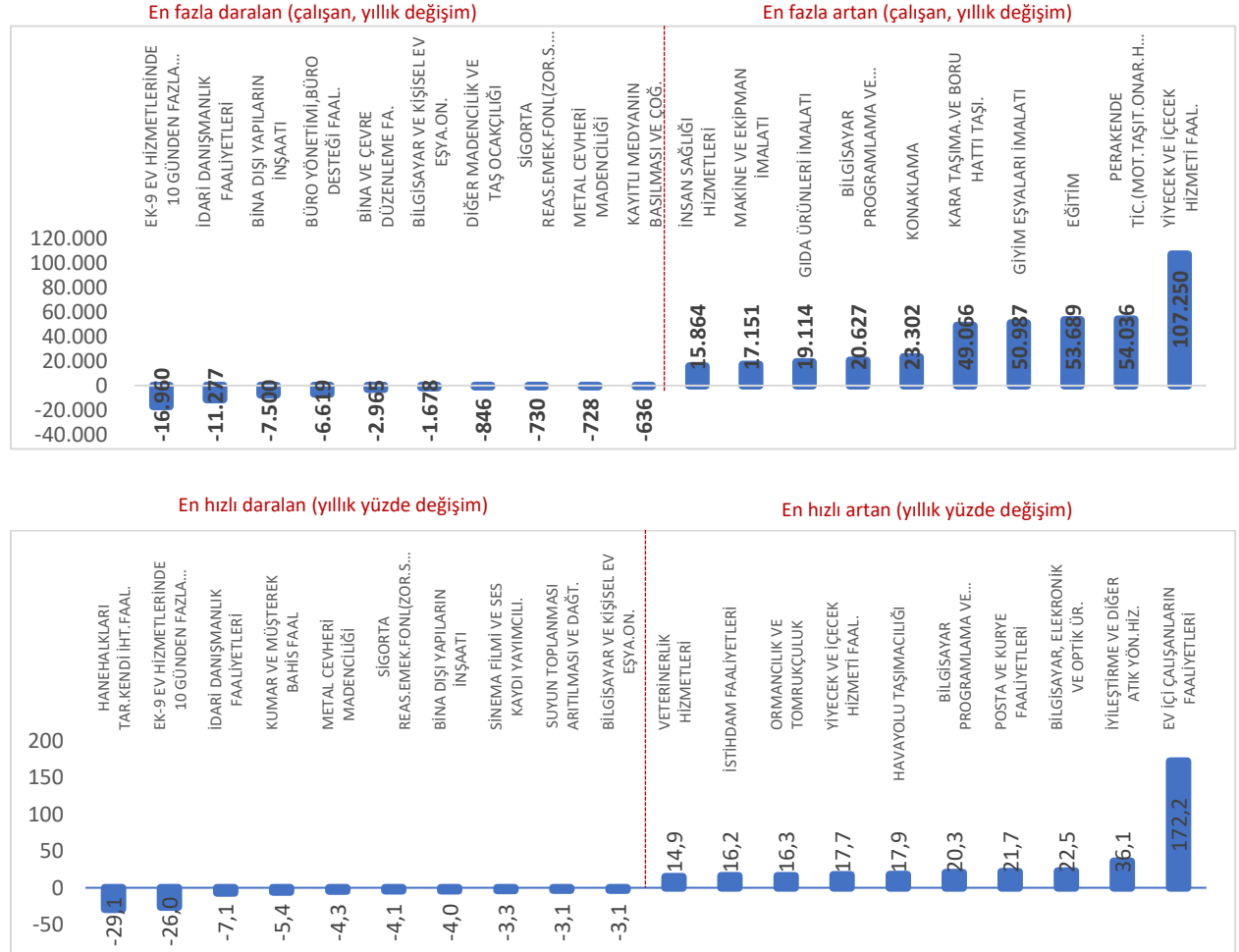
Mart ayında yedi ilde istihdam yıllık olarak gerilemiştir. Mart ayı itibarıyla 16,3 milyona ulaşan sigortalı ücretli çalışanların yarısı ekonomik aktivite ve nüfus yoğunluğuna bağlı olarak 5 büyük ilde istihdam edilmektedir. Bu iller istihdam payına göre sırasıyla; İstanbul (yüzde 27,8), Ankara (yüzde 7,6), İzmir (yüzde 6,2), Bursa (yüzde 4,7) ve Kocaeli (yüzde 3,7)'dir. Bu dönemde, çalışan sayısında en fazla artış 213 bin ile İstanbul'da yaşanmıştır. İstanbul'u 63 bin artışla Antalya, 59 bin artışla Ankara, 56 bin artışla İzmir ve 41 bin artışla Bursa takip etmiştir. Sıralamalarda yüksek çalışan nüfusa sahip büyükşehirler ilk sıraları almakla beraber, Antalya'nın ikinci sırada, Mersin'in de yedinci sırada yer alması dikkat çekmektedir. Diğer taraftan, Mart ayında Elazığ, Tunceli, Artvin, Karaman, Yozgat, Erzincan ve Gümüşhane'de istihdam gerilemiştir (Şekil 6).

Mart ayında en hızlı istihdam artışı Bitlis'te gerçekleşmiştir. Bitlis'i yüzde 11,9 artışla Antalya takip etmektedir. Bitlis ve Antalya'nın ardından en hızlı istihdam artışı yaşanan iller ise Mersin (yüzde 10,8) ve Batman (yüzde 10,3) olmuştur. Adıyaman (yüzde 9,4) ve Şanlıurfa (yüzde 9,1) yüksek yıllık istihdam artışları gösteren diğer illerdir. Bunun yanı sıra, Elazığ (yüzde 10,5) istihdamı en hızlı daralan il olmuştur (Şekil 6).

Mart 2022'de KOBİ sigortalı çalışan sayısındaki yıllık artış 623 bindir; en fazla artış yiyecek içecek hizmeti faaliyetlerindedir. Mart 2021'e göre KOBİ sigortalı çalışan sayısı en fazla artan sektör 107 bin istihdam artışı ile yiyecek içecek hizmeti faaliyetleri sektörü olmuştur. Bu sektörü perakende ticaret (54 bin) ve eğitim (54 bin) sektörleri izlemiştir. Diğer taraftan, giyim eşyaları imalatı (51 bin), kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı (49 bin) ve konaklama (23 bin) yüksek artışların görüldüğü sektörler olmuştur (Şekil 7).

KOBİ firmalarında en yüksek istihdam artışı ev içi çalışanların faaliyetleri sektöründedir. Mart ayında ev içi çalışanların faaliyetleri sektöründeki artış yüzde 172,2'dir. Bu sektörü iyileştirme ve diğer atık yönetimi hizmetleri (yüzde 36,1) ile bilgisayar, elektronik ve optik ürünleri (yüzde 22,5) izlemiştir. Diğer taraftan, posta ve kurye faaliyetleri (yüzde 21,7), bilgisayar programlama (yüzde 20,3) ve havayolu taşımacılığı (yüzde 17,9) yüksek istihdam artışları ile KOBİ istihdamında öne çıkan diğer sektörlerdir (Şekil 7).

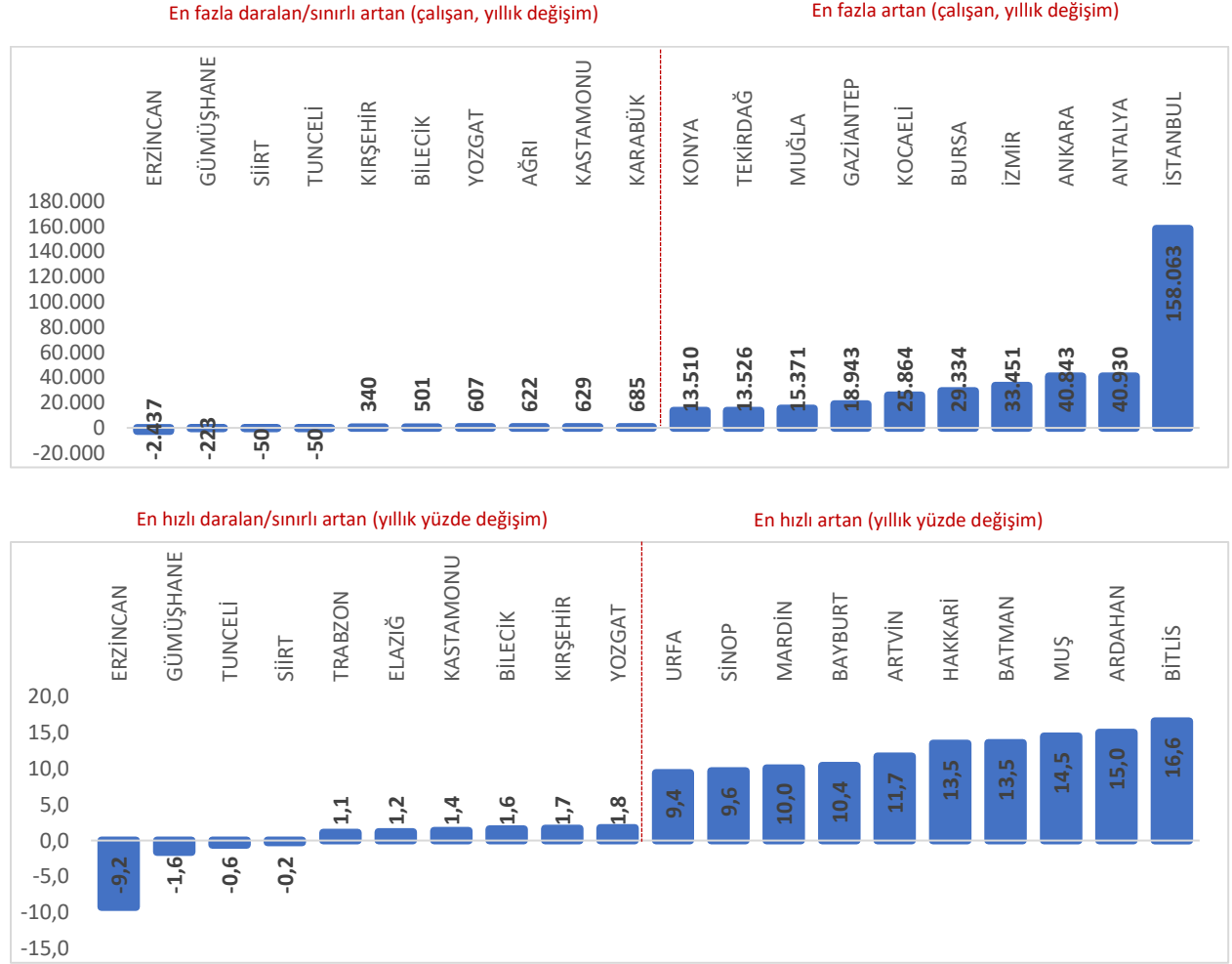
Şekil 7. Sektörler itibarıyla KOBİ'lerde istihdam edilen sigortalı ücretli çalışan sayısındaki değişimler (Mart 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

KOBİ istihdam artışında doğu illeri ilk sıralarda yer almaktadır. KOBİ sigortalı çalışan sayısı en hızlı artan il yüzde 16,6 ile Bitlis olmuştur. Bitlis'i, Ardahan, Muş ve Batman takip etmiştir. Diğer taraftan, KOBİ sigortalı çalışan sayısı en fazla artan il 158 bin istihdam artışı ile İstanbul'dur. İstanbul'u 41 bin artış ile Antalya, 40 bin artış ile Ankara, 33 bin artışla İzmir ve 29 bin artışla Bursa izlemiştir. Çalışan sayısı en yoğun iller bu sıralamayı belirlemektedir (Şekil 8).

Şekil 8. İller itibarıyla KOBİ'lerde istihdam edilen sigortalı ücretli çalışan sayısındaki değişimler (Mart 2022)

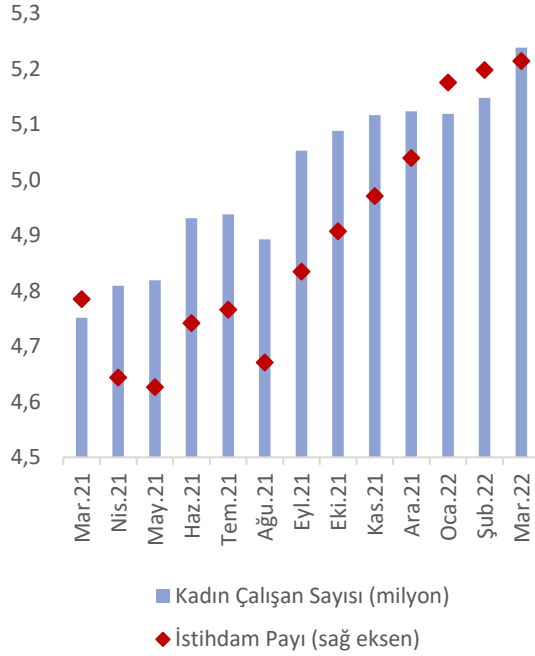

Kaynak: SGK ve TEPAV

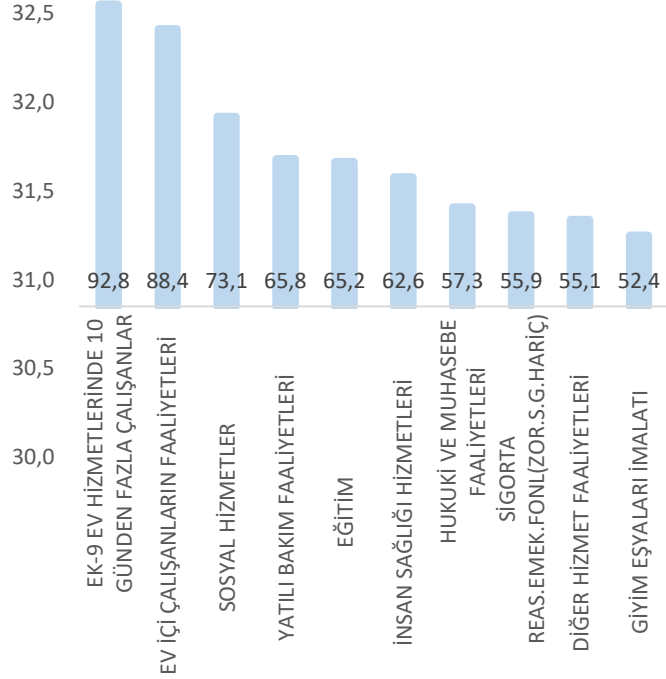
Kadın çalışan sayısı geçen yıla ve Şubat ayına göre artmıştır. Mart 2022'de sigortalı kadın çalışan sayısı bir yıl öncesine göre 487 bin, Şubat ayına göre ise 90 bin artmış ve 5,2 milyona ulaşmıştır. Ayrıca toplam istihdam içindeki payı da yüzde 32,2'ye yükselmiştir. Sigortalı ücretli kadın çalışan sayısında Eylül ayından bu yana devam eden artış eğilimiyle kadın istihdamı, Mart ayında sayı ve istihdam payı olarak tarihsel en yüksek seviyesine ulaşmıştır (Şekil 9).

Şekil 9. Sigortalı ücretli kadın çalışanlar (Mart 2021-2022)

Çalışan sayısı ve istihdam payı

İstihdam Payı En Yüksek Alt Sektörler (yüzde)

Kaynak: SGK ve TEPAV

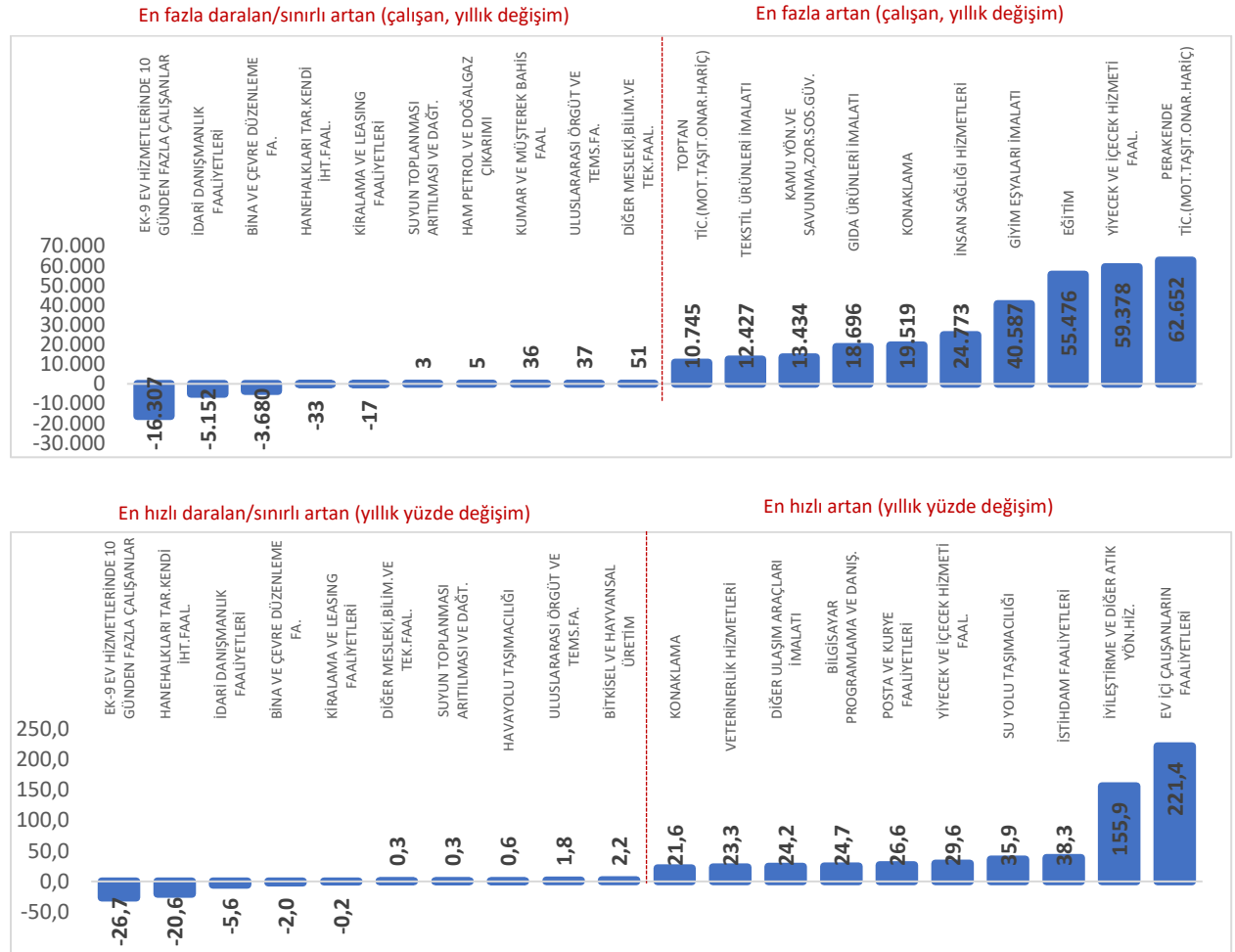
Perakende ticaret, kadın çalışan sayısında en çok artış yaşanan sektör olmuştur. Kadın çalışanların payının en yüksek olduğu sektörler; ev hizmetlerinde 10 günden fazla çalışanlar (yüzde 92,8) ile ev içi çalışanların faaliyetleridir (yüzde 88,4). Onun dışında, sosyal hizmetler, eğitim, yatılı bakım faaliyetleri ve insan sağlığı hizmetleri sektörlerinde de yüzde 60'ın üzerindeki paylarla kadın çalışanların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Öte yandan, kadın çalışanların yüzde 40'ından fazlası 5 sektörde istihdam edilmektedir. Mart 2022 itibarıyla bu sektörler perakende ticaret (yüzde 12), insan sağlığı hizmetleri (yüzde 10,2), eğitim (yüzde 8,9), giyim eşyaları imalatı (yüzde 7) ile yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri (yüzde 5) sektörleridir. Söz konusu sektörlerin hepsinde yıllık olarak kadın çalışan sayıları artmıştır. Özellikle yiyecek ve içecek hizmet faaliyeti (yüzde 29,6), eğitim (yüzde 13,5) ve giyim eşyaları imalatı (yüzde 12,4) sektörlerindeki yüksek artışlar dikkat çekmektedir ve son bir yılda toplam 155 bin yeni kadın istihdamı bu üç sektörde yaratılmıştır (Şekil 9 ve Şekil 10).

Şekil 10. Sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en yüksek 10 sektör, yıllık yüzde değişim (Mart 2021-2022)

	Mar.21	Nis.21	May.21	Haz.21	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21	Eki.21	Kas.21	Ara.21	Oca.22	Şub.22	Mar.22
İmalat	11,5	19,1	19,2	17,3	15,8	13,7	12,8	13,8	13,1	13,0	12,1	12,5	12,3
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	7,4	9,7	9,2	9,2	10,1	8,4	8,8	10,0	9,2	9,9	8,8	8,8	9,3
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	29,8	31,0	29,9	26,1	25,2	23,4	17,2	3,9	4,1	3,8	4,5	5,4	5,2
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-11,3	-8,0	-8,3	-9,3	-9,7	-10,4	-3,3	-9,9	2,2	2,7	2,7	3,6	4,6
Eğitim	-2,9	1,2	3,3	3,9	22,4	14,8	21,1	18,0	14,5	17,4	18,9	15,8	13,5
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	-7,3	9,9	12,5	20,5	23,3	15,8	21,1	15,2	24,1	26,0	26,6	27,5	27,1
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	10,1	13,5	12,8	14,4	14,1	9,3	9,9	6,5	5,0	4,3	3,1	2,6	2,0
Ulaştırma ve Depolama	4,3	14,7	16,1	16,5	23,2	13,2	20,3	17,5	17,5	18,3	18,3	19,0	15,8
İnşaat	19,1	29,4	30,7	26,7	23,3	20,6	20,1	19,3	17,9	16,8	15,2	14,4	13,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1,3	7,4	5,6	9,8	12,1	8,8	9,1	9,5	9,6	11,5	11,5	10,9	10,7

Kaynak: SGK ve TEPAV

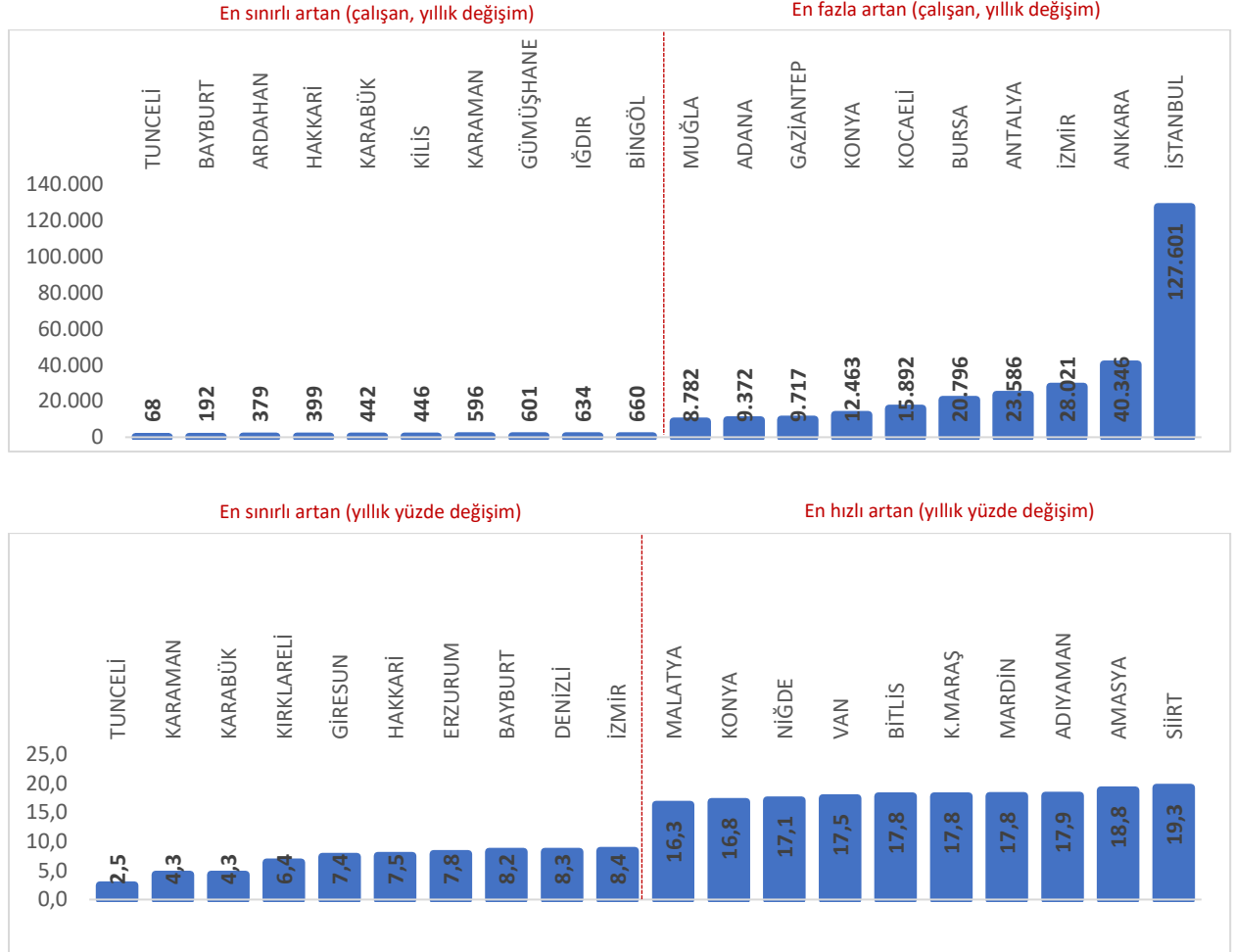
Şekil 11. Sektörler itibarıyla sigortalı ücretli kadın çalışan sayısındaki değişimler (Mart 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

Oransal artışlara bakıldığında, ev içi çalışanların faaliyetleri sektörü yüzde 221,4'lük artışla kadın istihdamını en hızlı artıran sektör olmuştur. Ayrıca, iyileştirme ve diğer atık yönetimi faaliyetleri (yüzde 155,9), istihdam faaliyetleri (yüzde 38,3) ve su yolu taşımacılığı (yüzde 35,9) faaliyetleri sektörlerinde çalışan sayıları yüzde 30'un üzerinde yükselmiştir (Şekil 11).

Şekil 12. İller itibarıyla sigortalı ücretli kadın çalışan sayısındaki değişimler (Mart 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

Mart ayında tüm illerde kadın istihdamında artış yaşanmıştır; artışların yaklaşık yarısı dört büyük ilde kaydedilmiştir. Sayı olarak bakıldığında, kadın istihdamında artış gerçekleşen illerin başında 127 binlik artışıyla İstanbul gelmektedir. İstanbul'u 40 bin artış ile Ankara, 28 bin artış ile İzmir ve 23 bin artış ile Antalya takip etmektedir. Oransal değişime bakıldığında ise en hızlı artış yüzde 19,3 ile Siirt'te yaşanmıştır. Siirt'i yüzde 18,8'lik artış ile Amasya takip etmektedir (Şekil 12).

Son bir yılda iş yeri sayısı 76 sektörde artmıştır. Mart 2022’de Türkiye genelinde faaliyet gösteren iş yeri sayısı yüzde 4,8 (95 bin) artarak 2 milyon 85 bin olmuştur. 16 bin artış ile kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı sektörü iş yeri sayısı en fazla artan sektördür. Bu sektörü, perakende ticaret (15 bin), ev içi çalışanların faaliyetleri (10 bin), bina inşaatı (7 bin) ve toptan ve perakende ticaret (5 bin) sektörleri izlemiştir (Şekil 13).

İş yeri sayısı en hızlı artan sektör yüzde 231,6 ile ev içi çalışanların faaliyetleri sektörü olmuştur. Oran olarak yıllık değişimlere bakıldığında, ev içi çalışanların faaliyetleri sektörünü posta ve kurye faaliyetleri (yüzde 43,3) ile tütün ürünleri imalatı (yüzde 24,2) izlemektedir. Ayrıca, eczacılık ve eczacılığa ilişkin malzeme imalatı ve bilgisayar programlama ve danışmanlık sektörleri de yüzde 20’ye yakın iş yeri sayısı artışı ile ilgili sektörlerin canlı olduğunu göstermektedir (Şekil 13).

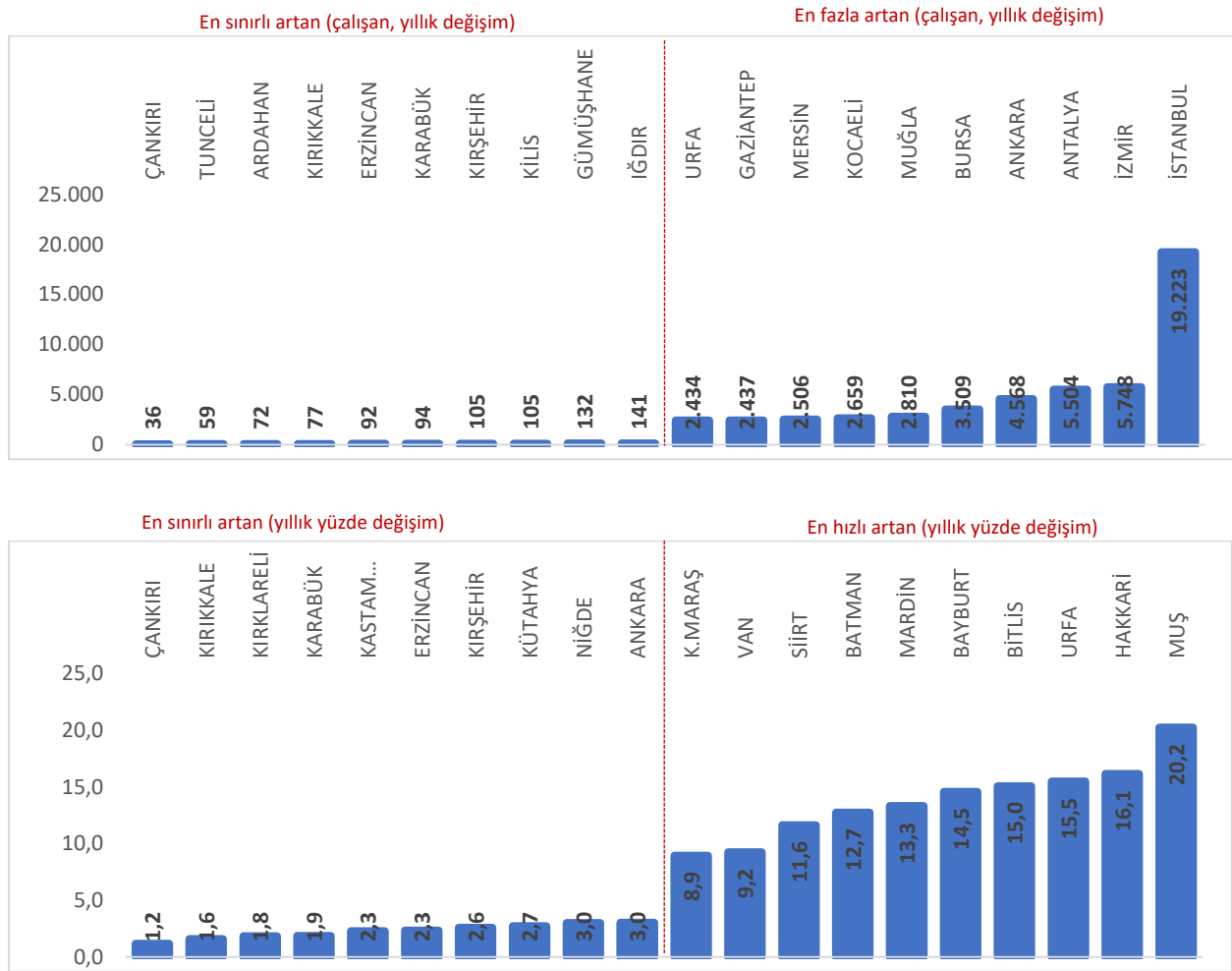
Şekil 13. Sektörler itibarıyla iş yeri sayısındaki değişimler (Mart 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

Son bir yılda iş yeri sayısı tüm illerde artmıştır. Toplam iş yerlerinin yarısı beş büyük ilde kayıtlı bulunmaktadır. Mart 2022 itibarıyla bu iller İstanbul (yüzde 28), Ankara (yüzde 7,5), İzmir (yüzde 6,9), Bursa (yüzde 4,2) ve Antalya (yüzde 4,1)'dir. Mart ayında, ilgili sıralamaya benzer olarak, iş yeri sayısı en çok artan il İstanbul (19 bin) olmuştur. İstanbul'u İzmir (6 bin), Antalya (6 bin), Ankara (5 bin) ve Bursa (4 bin) takip etmiştir. Oransal değişime bakıldığında ise iş yeri sayısı en hızlı artan il yüzde 20,2 artışla Muş'tur. Muş'u, Hakkâri, Şanlıurfa, Bitlis ve Bayburt takip etmiştir (Şekil 14).

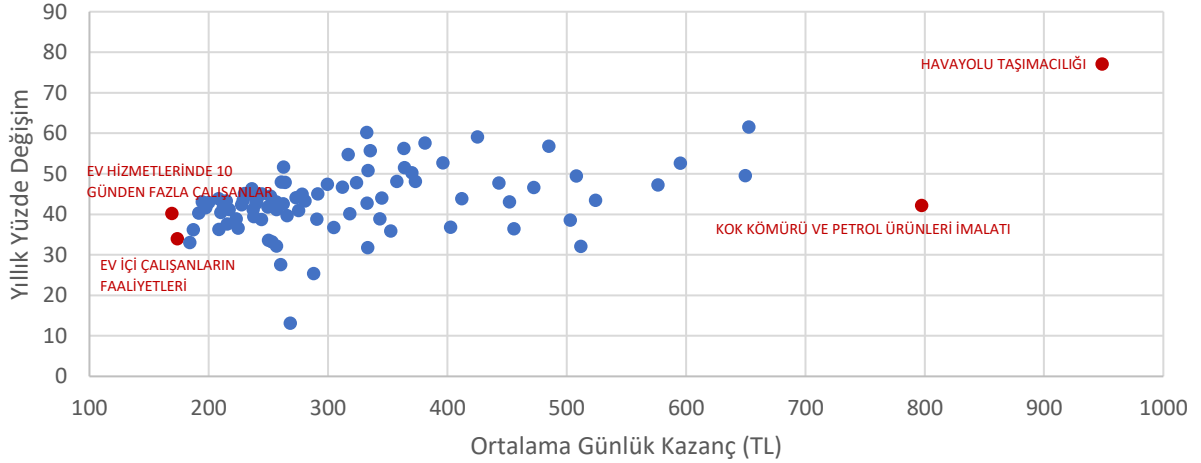
Şekil 14. İller itibarıyla iş yeri sayısındaki değişimler (Mart 2022)

Kaynak: SGK ve TEPAV

Günlük kazancı yüksek sektörlerde yıllık artışlar da yüksek seyretmektedir. Mart 2022 itibarıyla prime esas ortalama günlük kazançlar son bir yılda yüzde 43,8 oranında artmıştır. Sektörlere göre dağılımlara bakıldığında, en yüksek kazancın 948,70 TL ile havayolu taşımacılığı sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektörü, 600 TL üzerindeki gelir ile kok kömürü ve petrol ürünleri imalatı, uluslararası örgüt ve temsilcilik faaliyetleri ve finansal hizmetler sektörleri takip etmektedir. Diğer taraftan, tütün ürünleri imalatı, bilgi hizmet faaliyetleri, sigorta reasürans ve emeklilik fonları, bilgisayar programlama ve danışmanlık, ham petrol ve doğalgaz çıkarımı ve bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri 500 TL ve üzerinde günlük kazançlara sahip sektörlerdir. Günlük kazancı en yüksek ilk 10 sektörün prime esas günlük kazancı son bir yılda ortalama yüzde 49,4 oranında artmıştır. Bu oranın, ortalama günlük kazancı 200 TL'nin altında olan ev hizmetleri, bina inşaatı ve yiyecek içecek hizmeti faaliyetini de içeren en düşük günlük kazanca sahip 10 sektörün ortalamasının 10 puan üzerinde olduğu görülmektedir (Şekil 15).

Şekil 15. Sektörel ortalama günlük kazanç (Mart 2022)

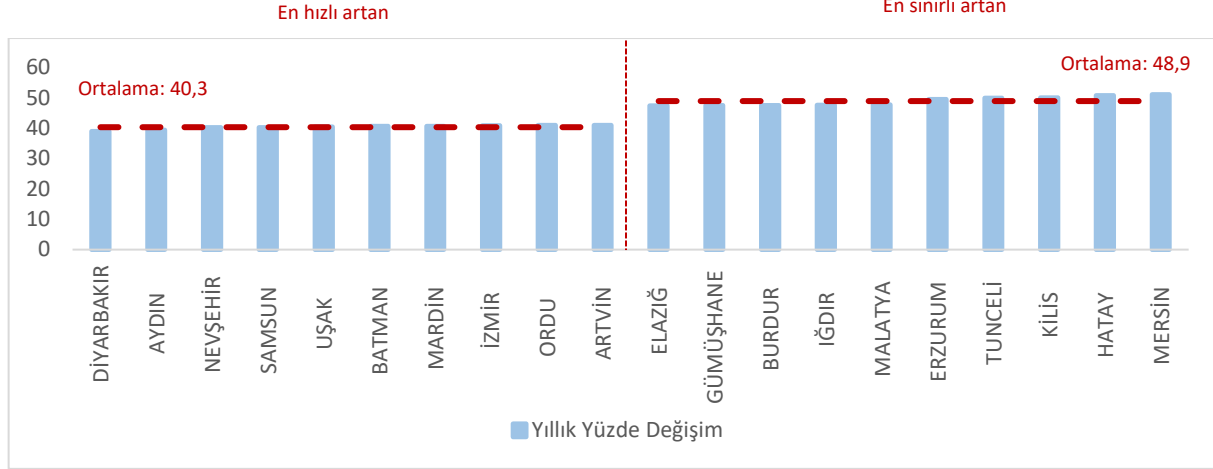

Kaynak: SGK ve TEPAV

(*) 4/a sigortalı ücretli çalışanlar esas alınmıştır.

Mart 2022 verilerine göre, bir yılda ortalama günlük kazancı en hızlı artan sektör yüzde 77'lik artış havayolu taşımacılığı sektörü olmuştur. Bu sektörü yüzde 61,5'lik artışla uluslararası örgüt ve temsilcilik faaliyetleri ve yüzde 60,2'lik artışla ormancılık ve tomrukçuluk sektörü takip etmiştir (Şekil 15).

Şekil 16. Ortalama günlük kazancı (TL) en hızlı / en sınırlı artan 10 il (Mart 2022, yıllık yüzde değişim)

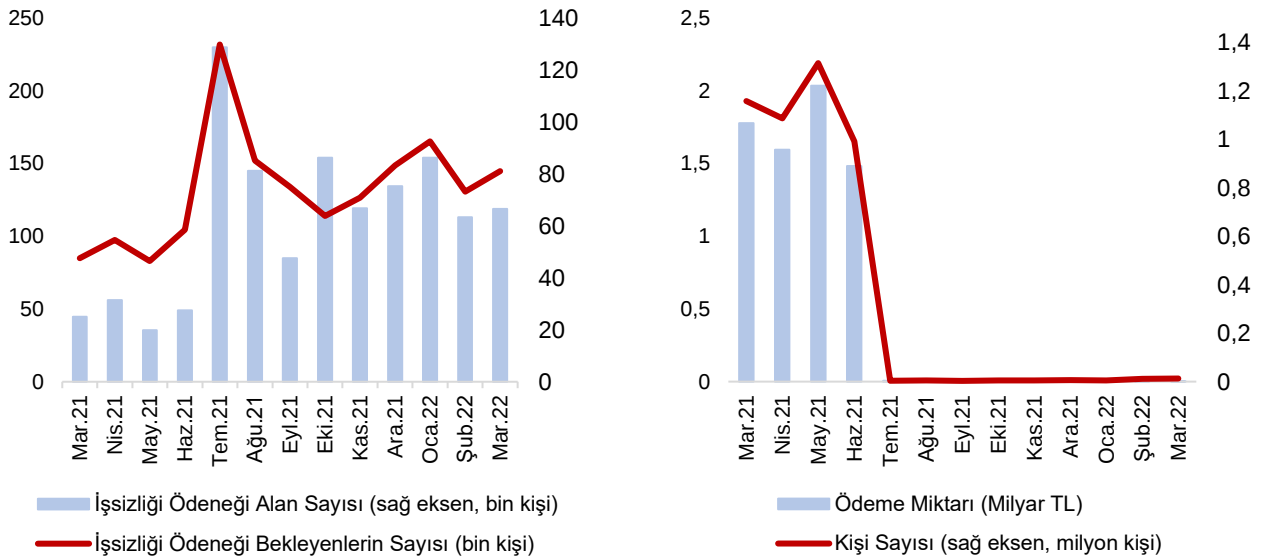

Kaynak: SGK ve TEPAV

(*) 4/a sigortalı ücretli çalışanlar esas alınmıştır.

Tüm illerde ortalama günlük kazanç artmıştır. Prime esas ortalama günlük kazançların tüm illerde arttığı, artışların yüzde 51 (Mersin) ile yüzde 38,9 (Diyarbakır) aralığında, ortalamada da yüzde 43,8 oranında gerçekleştiği görülmektedir. Mersin'in yanı sıra, Hatay, Kilis ve Tunceli ortalama günlük kazanç 50 puan ve üzerinde artmıştır. Diğer taraftan Diyarbakır ve Aydın da ortalama günlük kazanç artışları (yüzde 40'ın altında) en sınırlı olan illerdir (Şekil 16).

Şekil 17. İşsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneği uygulamaları (Mart 2021-2022)

Kaynak: İŞKUR ve TEPAV

Mart ayında geçen aya göre işsizlik ödeneği başvuruları ve ödenek alanların sayısı artmıştır. Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) verilerine göre, kısa çalışma ödeneği (KÇÖ) uygulamasının 30 Haziran 2021 tarihi itibarıyla sona ermesiyle faydalanan sayısı Haziran ayında 991 bin iken Mart 2022 itibarıyla 12 bine, ödenek miktarı da 1,5 milyar TL'den 1,6 milyon TL'ye gerilemiştir. Diğer taraftan, KÇÖ uygulamasının son bulmasıyla işsizlik ödeneğine başvurular Haziran - Temmuz döneminde 104 binden 232 bine, işsizlik ödeneğinden faydalananlar ise 27 binden 129 bine yükselmiş, Mart 2022 itibarıyla da işsizlik ödeneği bekleyenlerin sayısı 144 bin, faydalananların sayısı ise 66 bin olmuştur. Geçen aya göre işsizlik ödeneğine başvurular 14 bin, ödenek alanlar 3 bin artmıştır (Şekil 17).

Ek 1. FAALİYET KOLLARINA GÖRE ÜCRETLİ ÇALIŞAN SAYILARI

	Mar.21	Şub.22	Mar.22	Yıllık Değişim (Çalışan)	Aylık Değişim (Çalışan)	Yıllık Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
ANA FAALİYET GRUPLARI							
TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	115.350	114.212	115.291	-59	1.079	-0,1	0,9
TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	33.348	37.367	38.496	5.148	1.129	15,4	3,0
TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	11.818	13.143	13.137	1.319	-6	11,2	0,0
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	37.284	38.410	38.948	1.664	538	4,5	1,4
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2.007	2.218	2.273	266	55	13,3	2,5
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	31.825	32.114	33.098	1.273	984	4,0	3,1
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	63.498	60.870	63.214	-284	2.344	-0,4	3,9
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	10.602	11.494	12.002	1.400	508	13,2	4,4
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	483.412	505.298	508.126	24.714	2.828	5,1	0,6
İMALAT	17.272	17.705	18.074	802	369	4,6	2,1
İMALAT	6.693	6.510	6.917	224	407	3,3	6,3
İMALAT	474.203	503.238	507.702	33.499	4.464	7,1	0,9
İMALAT	633.336	690.862	704.390	71.054	13.528	11,2	2,0
İMALAT	68.902	73.162	73.977	5.075	815	7,4	1,1
İMALAT	67.971	73.284	74.381	6.410	1.097	9,4	1,5
İMALAT	69.786	75.071	76.075	6.289	1.004	9,0	1,3
İMALAT	49.202	48.566	48.910	-292	344	-0,6	0,7
İMALAT	9.269	9.442	9.513	244	71	2,6	0,8
İMALAT	102.542	108.143	109.634	7.092	1.491	6,9	1,4
İMALAT	32.914	37.132	37.747	4.833	615	14,7	1,7
İMALAT	241.403	248.044	251.006	9.603	2.962	4,0	1,2
İMALAT	224.598	231.916	237.327	12.729	5.411	5,7	2,3
İMALAT	180.851	194.179	197.179	16.328	3.000	9,0	1,5
İMALAT	411.472	427.882	432.235	20.763	4.353	5,0	1,0
İMALAT	47.951	56.505	55.174	7.223	-1.331	15,1	-2,4
İMALAT	179.594	184.815	186.537	6.943	1.722	3,9	0,9
İMALAT	192.818	211.902	213.854	21.036	1.952	10,9	0,9
İMALAT	226.369	242.427	244.743	18.374	2.316	8,1	1,0
İMALAT	77.399	81.415	82.863	5.464	1.448	7,1	1,8
İMALAT	178.583	189.745	191.831	13.248	2.086	7,4	1,1
İMALAT	76.305	84.048	85.089	8.784	1.041	11,5	1,2
İMALAT	151.889	162.058	165.757	13.868	3.699	9,1	2,3
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İK.	109.606	114.710	117.182	7.576	2.472	6,9	2,2
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İK.	10.388	9.814	9.865	-523	51	-5,0	0,5
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İK.	20.702	22.661	22.723	2.021	62	9,8	0,3
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İK.	82.897	88.248	88.530	5.633	282	6,8	0,3
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İK.	3.597	6.641	6.816	3.219	175	89,5	2,6
İNŞAAT	957.976	904.152	949.553	-8.423	45.401	-0,9	5,0
İNŞAAT	291.542	280.427	286.766	-4.776	6.339	-1,6	2,3
İNŞAAT	281.703	281.772	287.746	6.043	5.974	2,1	2,1
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOT.	247.257	254.966	257.838	10.581	2.872	4,3	1,1
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOT.	789.847	782.859	792.807	2.960	9.948	0,4	1,3
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOT.	1.410.112	1.452.293	1.473.784	63.672	21.491	4,5	1,5
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	572.087	616.840	621.607	49.520	4.767	8,7	0,8
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	15.526	17.480	18.026	2.500	546	16,1	3,1
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	28.838	28.765	29.152	314	387	1,1	1,3
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	273.513	294.669	296.363	22.850	1.694	8,4	0,6
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	64.106	76.740	76.256	12.150	-484	19,0	-0,6
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ F.	254.907	270.004	300.495	45.588	30.491	17,9	11,3
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ F.	625.454	727.260	734.182	108.728	6.922	17,4	1,0
BİLGİ VE İLETİŞİM	23.145	25.646	25.848	2.703	202	11,7	0,8
BİLGİ VE İLETİŞİM	20.796	20.017	20.739	-57	722	-0,3	3,6
BİLGİ VE İLETİŞİM	10.372	11.772	11.818	1.446	46	13,9	0,4
BİLGİ VE İLETİŞİM	29.284	30.439	30.390	1.106	-49	3,8	-0,2
BİLGİ VE İLETİŞİM	121.687	143.058	146.016	24.329	2.958	20,0	2,1
BİLGİ VE İLETİŞİM	19.956	22.439	22.791	2.835	352	14,2	1,6
FINANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	86.538	88.206	88.623	2.085	417	2,4	0,5
FINANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	24.338	24.803	24.969	631	166	2,6	0,7
FINANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	55.357	58.000	58.589	3.232	589	5,8	1,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	162.758	164.774	165.878	3.120	1.104	1,9	0,7
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	168.568	170.834	170.881	2.313	47	1,4	0,0
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	216.449	200.599	202.872	-13.577	2.273	-6,3	1,1
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	167.680	176.981	179.869	12.189	2.888	7,3	1,6
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	16.103	16.442	16.715	612	273	3,8	1,7
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	55.734	57.621	58.829	3.095	1.208	5,6	2,1
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	51.746	47.606	48.178	-3.568	572	-6,9	1,2
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK F.	9.896	11.085	11.273	1.377	188	13,9	1,7
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	28.813	25.218	25.760	-3.053	542	-10,6	2,1
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	67.743	85.559	86.383	18.640	824	27,5	1,0
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	47.475	49.670	52.572	5.097	2.902	10,7	5,8
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	220.925	240.653	240.455	19.530	-198	8,8	-0,1
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	499.169	479.616	490.730	-8.439	11.114	-1,7	2,3
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	479.546	478.696	481.543	1.997	2.847	0,4	0,6
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA; Z. S. G.	279.775	309.857	312.581	32.806	2.724	11,7	0,9
EĞİTİM	643.319	705.579	712.945	69.626	7.366	10,8	1,0
İNŞAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET F.	829.334	851.307	856.631	27.297	5.324	3,3	0,6
İNŞAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET F.	47.998	48.697	48.953	955	256	2,0	0,5
İNŞAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET F.	64.469	68.671	69.460	4.991	789	7,7	1,1
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, D. VE SPOR	12.420	13.035	13.240	820	205	6,6	1,6
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, D. VE SPOR	4.578	4.676	4.775	197	99	4,3	2,1
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, D. VE SPOR	5.632	5.352	5.328	-304	-24	-5,4	-0,4
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, D. VE SPOR	49.546	51.782	52.221	2.675	439	5,4	0,8
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	62.398	67.206	70.540	8.142	3.334	13,0	5,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	57.641	54.287	54.517	-3.124	230	-5,4	0,4
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	113.941	113.642	115.805	1.864	2.163	1,6	1,9
HANEHALKLARININ İŞVERENLER OLARAK F.	5.703	14.711	15.522	9.819	811	172,2	5,5
HANEHALKLARININ İŞVERENLER OLARAK F.	588	419	417	-171	-2	-29,1	-0,5
ULUSLARARASI ÖRGÜTLER VE TEM. F.	4.721	4.793	4.815	94	22	2,0	0,5
EK-9 EV HİZMETLERİNDE 10 GÜNDEN FAZLA Ç.	65.156	49.212	48.196	-16.960	-1.016	-26,0	-2,1
Toplam	15.381.821	15.996.438	16.252.858	871.037	256.420	5,7	1,6

Ek 2. İLLERE GÖRE ÜCRETLİ ÇALIŞAN SAYILARI	Mar.21	Şub.22	Mar.22	İstihdam Payı (%)	Yıllık Değişim (Çalışan)	Aylık Değişim (Çalışan)	Yıllık Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
ADANA	323.624	339.710	343.188	2,1	19.564	3.478	6,0	1,0
ADIYAMAN	61.411	65.627	67.163	0,4	5.752	1.536	9,4	2,3
AFYONKARAH	97.099	98.471	100.263	0,6	3.164	1.792	3,3	1,8
AĞRI	31.760	32.484	33.330	0,2	1.570	846	4,9	2,6
AMASYA	42.819	44.411	45.935	0,3	3.116	1.524	7,3	3,4
ANKARA	1.179.616	1.221.725	1.239.291	7,6	59.675	17.566	5,1	1,4
ANTALYA	531.505	558.820	594.593	3,7	63.088	35.773	11,9	6,4
ARTVİN	30.312	27.901	28.645	0,2	-1.667	744	-5,5	2,7
AYDIN	162.199	169.970	174.990	1,1	12.791	5.020	7,9	3,0
BALIKESİR	193.276	200.538	201.769	1,2	8.493	1.231	4,4	0,6
BİLECİK	48.973	50.839	51.764	0,3	2.791	925	5,7	1,8
BİNGÖL	28.507	28.282	28.943	0,2	436	661	1,5	2,3
BİTLİS	30.129	32.986	33.908	0,2	3.779	922	12,5	2,8
BOLU	62.913	64.946	65.988	0,4	3.075	1.042	4,9	1,6
BURDUR	34.378	35.102	36.099	0,2	1.721	997	5,0	2,8
BURSA	730.243	764.829	771.940	4,7	41.697	7.111	5,7	0,9
ÇANAKKALE	93.335	95.564	96.701	0,6	3.366	1.137	3,6	1,2
ÇANKIRI	28.639	29.816	30.338	0,2	1.699	522	5,9	1,8
ÇORUM	62.252	61.371	63.308	0,4	1.056	1.937	1,7	3,2
DENİZLİ	203.100	210.170	213.329	1,3	10.229	3.159	5,0	1,5
DİYARBAKIR	170.592	180.449	184.016	1,1	13.424	3.567	7,9	2,0
EDİRNE	63.850	65.583	66.999	0,4	3.149	1.416	4,9	2,2
ELAZIĞ	89.314	76.683	79.924	0,5	-9.390	3.241	-10,5	4,2
ERZİNCAN	31.986	30.284	31.662	0,2	-324	1.378	-1,0	4,6
ERZURUM	84.629	86.283	87.711	0,5	3.082	1.428	3,6	1,7
ESKİŞEHİR	179.391	185.870	189.358	1,2	9.967	3.488	5,6	1,9
GAZİANTEP	343.419	361.609	365.962	2,3	22.543	4.353	6,6	1,2
GİRESUN	59.263	60.096	60.180	0,4	917	84	1,5	0,1
GÜMÜŞHANE	15.080	14.665	15.066	0,1	-14	401	-0,1	2,7
HAKKARİ	24.291	24.442	25.254	0,2	963	812	4,0	3,3
HATAY	183.163	192.543	195.794	1,2	12.631	3.251	6,9	1,7
ISPARTA	61.865	63.442	64.647	0,4	2.782	1.205	4,5	1,9
MERSİN	278.068	302.726	308.205	1,9	30.137	5.479	10,8	1,8
İSTANBUL	4.298.236	4.474.631	4.510.854	27,8	212.618	36.223	4,9	0,8
İZMİR	959.498	1.001.490	1.015.667	6,2	56.169	14.177	5,9	1,4
KARS	23.412	24.429	24.884	0,2	1.472	455	6,3	1,9
KASTAMONU	52.686	53.235	54.286	0,3	1.600	1.051	3,0	2,0
KAYSERİ	239.455	244.340	249.713	1,5	10.258	5.373	4,3	2,2
KIRKLARELİ	73.255	74.280	75.434	0,5	2.179	1.154	3,0	1,6
KIRŞEHİR	25.800	27.030	27.913	0,2	2.113	883	8,2	3,3
KOCAELİ	561.052	586.735	592.458	3,6	31.406	5.723	5,6	1,0

Ek 2. İLLERE GÖRE ÜCRETLİ ÇALIŞAN SAYILARI	Mar.21	Şub.22	Mar.22	İstihdam Payı (%)	Yıllık Değişim (Çalışan)	Aylık Değişim (Çalışan)	Yıllık Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
KONYA	333.481	344.656	351.477	2,2	17.996	6.821	5,4	2,0
KÜTAHYA	89.133	91.862	93.513	0,6	4.380	1.651	4,9	1,8
MALATYA	111.387	116.288	118.944	0,7	7.557	2.656	6,8	2,3
MANİSA	257.743	268.712	271.714	1,7	13.971	3.002	5,4	1,1
K.MARAŞ	159.196	168.104	170.919	1,1	11.723	2.815	7,4	1,7
MARDİN	97.745	103.627	105.995	0,7	8.250	2.368	8,4	2,3
MUĞLA	215.207	220.685	233.463	1,4	18.256	12.778	8,5	5,8
MUŞ	29.369	30.254	31.076	0,2	1.707	822	5,8	2,7
NEVŞEHİR	44.051	44.763	46.080	0,3	2.029	1.317	4,6	2,9
NİĞDE	38.340	40.253	40.768	0,3	2.428	515	6,3	1,3
ORDU	91.997	95.127	96.336	0,6	4.339	1.209	4,7	1,3
RİZE	48.319	49.689	50.137	0,3	1.818	448	3,8	0,9
SAKARYA	195.294	207.764	209.619	1,3	14.325	1.855	7,3	0,9
SAMSUN	182.459	193.427	196.421	1,2	13.962	2.994	7,7	1,5
SİİRT	31.793	31.687	32.470	0,2	677	783	2,1	2,5
SİNOP	26.766	28.010	29.089	0,2	2.323	1.079	8,7	3,9
SIVAS	77.683	77.393	79.805	0,5	2.122	2.412	2,7	3,1
TEKİRDAĞ	300.722	316.899	320.774	2,0	20.052	3.875	6,7	1,2
TOKAT	64.207	66.474	67.858	0,4	3.651	1.384	5,7	2,1
TRABZON	118.582	121.911	122.430	0,8	3.848	519	3,2	0,4
TUNCELİ	9.210	8.323	8.606	0,1	-604	283	-6,6	3,4
URFA	160.364	171.072	174.974	1,1	14.610	3.902	9,1	2,3
UŞAK	71.213	73.541	74.219	0,5	3.006	678	4,2	0,9
VAN	99.007	102.837	104.691	0,6	5.684	1.854	5,7	1,8
YOZGAT	42.131	40.691	41.286	0,3	-845	595	-2,0	1,5
ZONGULDAK	91.751	94.935	96.819	0,6	5.068	1.884	5,5	2,0
AKSARAY	56.363	56.392	57.949	0,4	1.586	1.557	2,8	2,8
BAYBURT	8.440	8.707	8.759	0,1	319	52	3,8	0,6
KARAMAN	43.127	41.510	42.187	0,3	-940	677	-2,2	1,6
KIRIKKALE	39.286	39.022	39.769	0,2	483	747	1,2	1,9
BATMAN	83.722	89.951	92.343	0,6	8.621	2.392	10,3	2,7
ŞIRNAK	51.502	54.132	54.841	0,3	3.339	709	6,5	1,3
BARTIN	29.495	30.407	30.942	0,2	1.447	535	4,9	1,8
ARDAHAN	8.649	8.991	9.221	0,1	572	230	6,6	2,6
İĞDIR	18.029	18.297	18.991	0,1	962	694	5,3	3,8
YALOVA	69.704	74.526	75.666	0,5	5.962	1.140	8,6	1,5
KARABÜK	36.721	36.723	38.421	0,2	1.700	1.698	4,6	4,6
KİLİS	18.733	19.233	19.501	0,1	768	268	4,1	1,4
OSMANİYE	58.065	62.459	63.208	0,4	5.143	749	8,9	1,2
DÜZCE	78.440	82.697	84.105	0,5	5.665	1.408	7,2	1,7
Toplam	15.381.821	15.996.438	16.252.858	100,0	871.037	256.420	5,7	1,6